

PER SABER-NE MÉS...

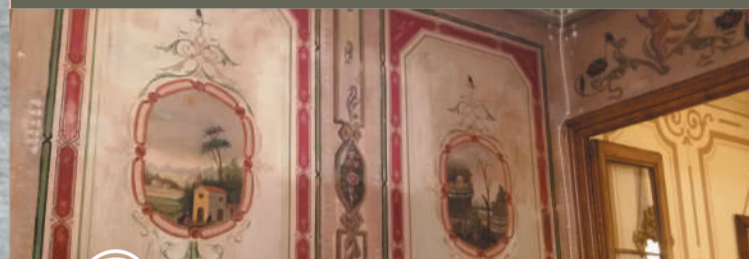
ESPAIS CULTURALS VISITABLES:

Casa pairal Teixidor-Bassacs

Adreça: Plaça de la Vila, 1
Telèfon: 649779426

Horari: Visites concertades per a grups

Antiga Farmàcia Homs

Adreça: Av. Catalunya, 30
Telèfon: 687753922

Horari: Visites concertades

Torre de l'Amo de Viladomiu Nou

Adreça: Viladomiu Nou, s/n
Telèfon: 938 25 00 33

Horari: Dissabtes, diumenges i festius de 16:30 a 19 h
Visites a les 17 i les 18 h i concertades en altres horaris

ES RECOMANA:

>> Una passejada per les diverses colònies, més enllà de les torres senyorials, per descobrir el conjunt d'elements característics d'aquests nuclis, com ara les rescloses i els canals, la fàbrica, les xemeneies, els habitatges dels obrers, les places i passejos, els horts, etc.

>> L'observació de la diversitat arquitectònica del conjunt del municipi, centrant-se especialment en el passeig que discorre per l'avinguda de Catalunya, símbol urbanístic i arquitectònic del període històric que abasta la ruta, on es poden observar nombrosos exemples d'edificis de finals del segle XIX i inicis del XX, bastits amb diferents recursos arquitectònics.

>> Consulta l'app

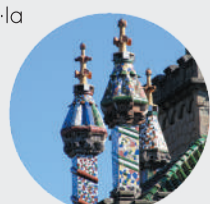

Gironella
Una mirada al patrimoni de
MODERNISME I CREIXEMENT URBÀ

13 Torre de l'Amo de Cal Bassacs

Veritable símbol del domini social i econòmic de la família Bassacs-Teixidor, aquesta torre es considera el primer projecte d'envergadura d'Alexandre Soler i March iniciat vers el 1900. Les dimensions del seu cos quadrangular li confereixen un aspecte monumental, emfatitzat pel badalot que sobresurt a manera de torre d'homenatge i per la tribuna pentagonal que obre al jardí. Igualment destacable és el colorisme de les teulades ceràmiques i de les xemeneies d'inspiració gaudiniana. D'altra banda, la influència de Domènech i Muntaner es palesa en el disseny de baranes i mènsules i en els espais interiors, especialment els més representatius, com el vestíbul o l'escala noble. Coherent amb l'essència del Modernisme destinat a l'alta burgesia industrial, el refinament i la qualitat dels acabats assoleixen la major exquisidesa. A la cartellera rombal que corona la façana principal hi figura la lletra «B» en relleu, un clar tribut a la forta ascendència femenina exercida per Raimunda Bassacs sobre els negocis familiars.

14 Torre de l'Amo de Viladomiu Vell

El 1868, Tomàs Viladomiu va triar els terrenys de la plana de Sant Marc per erigir un complex industrial, que seria la primera de les colònies tèxtils de la nissaga Viladomiu a la comarca. La fàbrica es va posar en funcionament el 1871. Del conjunt de la colònia resalta la residència de l'amo, les obres de la qual es van iniciar el 1878, amb una construcció a quatre vents, diferents plans de façana i un entramat de cobertes a diversos vessants. En una de les seves cantonades emergeix una esvelta torre senyorívola amb una escala i una glorieta a la part baixa que emfatitza l'aspecte ennoblidor. L'edifici, inaugurat el 1910, combina l'historicisme amb materials d'influència modernista, com el maó emprat a les baranes i als emmarcaments de les obertures, i la ceràmica vidrada, molt visible als ràfecs, a les impostes i a les columnes de la tribuna. Els frontis combinen un gran sòcol de pedra, a la base, amb el revestiment pintat de les parets, en el qual contrasten la resta d'elements i materials essencials.

15 Torre de l'Amo de Viladomiu Nou

El dinamisme econòmic de la nissaga Viladomiu els va portar a ampliar el seu imperi fabril per tal d'optimitzar l'aprofitament del riu. El 1880 es va iniciar la construcció del complex anomenat Viladomiu Nou, i la residència del propietari, de caràcter temporal, es va inaugurar el 1902. L'edifici mostra una planta rectangular i un cos octogonal que sobresurt de la coberta i culmina en una torre coronada amb merlets. La combinació de materials i d'elements de diversos estils reafirma el valor modernista del plantejament. El paredat comú, emprat per aixecar els murs, harmonitza amb el maó, que defineix els elements arquitectònics, i amb la pedra, que realça la monumentalitat de l'entrada principal. Destaca també l'ús de columnes metàl·liques, una peça essencial en l'arquitectura industrial. L'interior de la torre, avui visitable, conserva la distribució i recrea l'ambientació i el modus vivendi d'una família burgesa que reivindicava la seva preeminència social tot explorant el límit entre l'ostentació i la moderació.

MODERNISME I CREIXEMENT URBÀ

Fins a mitjans del segle XIX, la vida a la petita vila de Gironella continuava desenvolupant-se principalment al marge esquerre del riu Llobregat, dins del recinte del nucli antic. L'embranchida econòmica i demogràfica que van aportar les fàbriques tèxtils es va deixar sentir en la vitalitat social, però també en l'urbanisme i en la construcció de nombrosos edificis. La nova i puixant Gironella, on el riu va esdevenir sinònim de riquesa, va expandir-se majoritàriament a l'altra banda del curs fluvial, a redós de la carretera de Sant Fruitós a Berga, i vers el sud, amb les colònies tèxtils. És en aquesta etapa que el municipi adquireix gran part de la personalitat i fisonomia actuals.

De tota la riquesa arquitectònica gironellenca d'aquest moment, l'itinerari posa en valor la de caràcter residencial, tot i que hi trobem edificis d'ús industrial igualment significatius. Existeix una gran varietat de construccions, algunes de caràcter noble i altres de més modestes, així com diversitat d'estils: modernistes, historicistes i altres de tarannà més eclèctic o noucentista.

Dos arquitectes municipals de la vila sobresurten en aquest panorama: Roc Cot i Cot (1865-1909), que assolí gran expressivitat artística mitjançant l'ús, quasi exclusiu, del maó en les seves façanes, i Alexandre Soler i March (1873-1949), artífex de la nova parròquia de Santa Eulàlia i probablement d'una autèntica joia del Modernisme gironellenc com és la Torre de l'Amo del Cal Bassacs.

UNA MIRADA AL PATRIMONI

La ruta planteja un recorregut per diferents elements senyalitzats, amb l'objectiu d'acompanyar el visitant en la descoberta de l'arquitectura gironellenca de finals del segle XIX i inicis del XX. Més enllà del conjunt d'edificis seleccionats, la proposta pretén mostrar els trets característics d'aquest patrimoni per tal d'identificar-lo arreu del municipi.

L'itinerari recorre el casc antic de la vila i després es dirigeix a l'avinguda de Catalunya, tot realitzant, a peu, una ruta circular que inclou els 12 primers edificis senyalitzats (1 a 12). Els tres darrers punts del recorregut inclouen les colònies de Cal Bassacs, de Viladomiu Vell i de Viladomiu Nou (13 a 15); aquests poden visitar-se de diferents maneres: caminant pels diversos senders que segueixen el curs del riu Llobregat, pel traçat de l'antiga via del tren o bé desplaçant-se en vehicle.

>> Tram urbà (1-12)
2 km / 1 h aprox. / Dificultat moderada
>> Tram colònies (13-15)
8,5 km / 2 h aprox. / Dificultat moderada

